Bijlage - Evaluatie Pilot POH-Jeugd gemeente Druten

Op 17 december 2019 (Z/19/040318) besliste het college te starten met een pilot praktijk ondersteuner huisartsen – jeugd (POH-Jeugd) om de samenwerking met de huisartsen te versterken. De duur van de piot werd vastgesteld op 1 jaar. De inzet wordt structureel wanneer de pilot succesvol blijkt.

De POH-jeugd startte op 1 juni 2020 in de gemeente Druten.

Beschrijving van de maatregel
Een POH-jeugd werkt op de locatie van een huisarts en kan laagdrempelig jongeren met lichte problemen soms zelf begeleiden. Het gaat daarbij om jongeren die zich bij de huisarts melden met psychosociale problemen.

Beleidstheorie van de maatregel
Het werkingsmechanisme van de maatregel is als volgt samen te vatten:

- Er zijn uiteraard kosten omdat de POH-jeugd betaald moet worden.
- De maatregel kan leiden tot minder verwijzingen door huisartsen doordat de POH-jeugd een deel van de problematiek zelf oplost of naar betere en soms ook goedkopere alternatieven verwijst.
- Een POH-jeugd biedt mogelijk een laagdrempeligere vorm van zorg voor jeugdigen en ouders. Dit kan leiden tot een toename van signalering van zorgbehoefte, mogelijk zowel in de vorm van vroegsignalering als oversignalering. Vroegsignalering kan leiden tot een afname in lange en dure trajecten en tot meer gebruik van lichte jeugdhulp en sociale basisvoorzieningen, omdat escalaties worden voorkomen vanwege minder wachttijd. Oversignalering zal hier voornamelijk resulteren in meer jeugdigen die door de POH-Jeugd gezien worden; het financiële effect is dus onderdeel van de kosten POH-jeugd.
- Door de specifieke expertise en kennis van de sociale kaart en contractering in de gemeente is de POH-jeugd beter in staat om jeugdigen direct naar de juiste plek door te verwijzen (naar specialistische aanbieders of juist naar een sociale basisvoorziening).

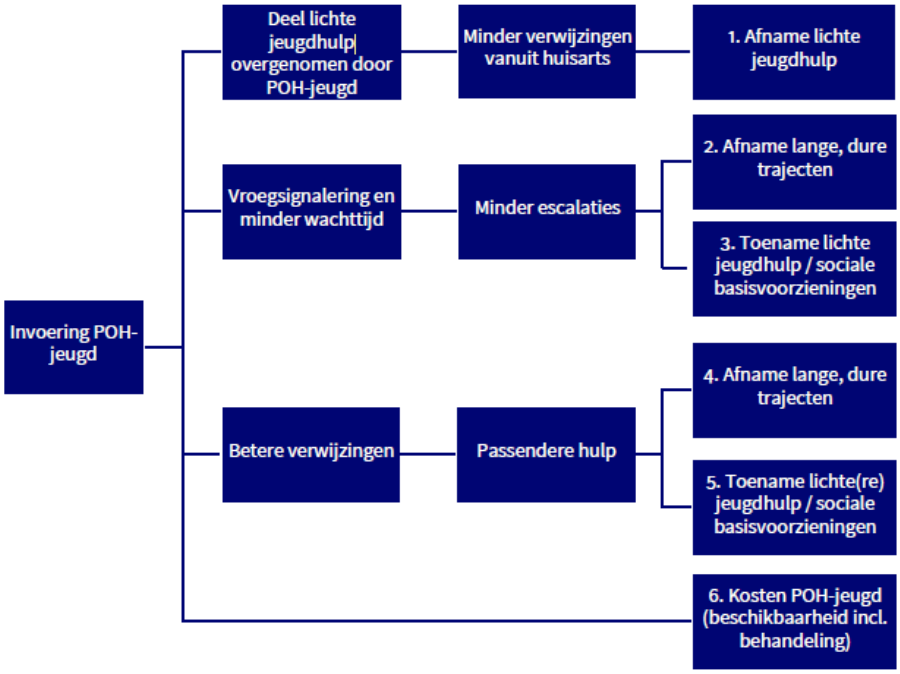

Bron: Rapport Andersson, Elffers Felix, 15 december 2020

Evaluatiemomenten
Oktober 2020: korte evaluatie met alle huisartsen over de eerste indrukken.
April 2021: evaluatie met huisartsenpraktijk Druten-Centrum en Druten-Zuid.
De evaluatie met huisartsenpraktijken Horssen en Winssen vinden op een later moment plaats.

Conclusie ervaringen tot nu toe
Huisartsenpraktijk Druten-Centrum en Druten-Zuid zien beide een duidelijke meerwaarde in de komst van de POH-jeugd. Ze geven bijvoorbeeld aan:

- Dat het aantal verwijzingen naar de POH-jeugd goed op gang komt;
- Dat de eerste reacties vanuit ouders en jongeren veelal positief zijn. Voor sommige ouders was het verwarrend dat huisarts-assistent nog niet op de hoogte was van de POH-Jeugd;
- Dat huisartsen de jongeren zonder de POH-jeugd door zouden verwijzen naar een (dure) vorm van jeugdhulp;
- Dat de inzet van de POH-jeugd huisartsen helpt om een beter beeld te krijgen van het totale jeugdhulpaanbod. Zowel op de algemene voorzieningen als op de ingekochte jeugdhulp;
- Dat zij niet altijd goed kunnen beoordelen welke verwijzing onder de jeugdwet of passend onderwijs valt. Of dat misschien voorliggend aanbod beter past. Een POH-jeugd weet de jongere beter naar de juiste hulp te verwijzen. In sommige gevallen biedt de POH-jeugd direct hulp. De jeugdige komt hierdoor eerder op de juiste plek.
- Dat de jeugdige direct op de juiste plek zit. De POH-jeugd stemt cases af met de gz-psycholoog van het Sociaal team. De POH-jeugd verwijst jeugdigen door naar maatwerkvoorzieningen wanneer dat nodig is.

Conclusie kosten en baten
Het is te vroeg om nu al een goede conclusie te trekken over de kosten en de baten.

Toch zien we al een positief beeld. De inzet van de POH-jeugd leidt tot minder inzet van duurdere zorg. Zo zien we bijvoorbeeld een verschuiving van Specialitische Ggz naar Basis Ggz door de POH-Jeugd. Dit scheelt kosten. We onderzochten nog niet of dit effect volledig komt door de inzet van de POH-jeugd. Daarom nemen wij dit voor nu als aanname mee.

De lichtste vorm van jeugdhulp bij een jeugdhulpaanbieder is 'reguliere begeleiding'. Één uur begeleiding per week kost € 2.900,- per jaar, voor één cliënt. De POH-jeugd geeft aan minstens 24 jeugdigen op een andere manier te hebben geholpen dan via een maatwerkvoorziening. Hierdoor bespaarden we minstens € 69.638,-. Bij deze berekening gaan we uit van de lichtste vorm van jeugdhulp. Bij een duurdere vorm is de besparing dus nog hoger. De POH-jeugd verdient zichzelf daarom terug (€ 65.000,-).

Inzichten in cijfers

Aantal aanmeldingen van huisartsen

Figuur 1 laat het aantal verwijzingen per huisartsenpraktijk zien. Het gaat om vragen van ouders en/of jeugdigen die door de POH-jeugd in behandeling zijn genomen. Peildatum van onderstaande overzichten is 1 april 2021.

Aanmeldingen van huisarts bij poh jeugd:	
Druten centrum	30
Druten Zuid	14
Horssen	6
Winssen	5
Bergharen	1
Huisarts via collega's ST/wachtlijst	3
Advies vanuit Experticeteam / jeugdarts	17
adviesvragen	2
Totaal	**78**

Figuur 1. Aantal meldingen per huis/jeugdarts

Aard van de hulpvraag en problematiek

Figuur 2 biedt een overzicht van de aard van de problematiek of hulpvraag waarvoor de huisarts de POH-Jeugd inschakelde of consulteerde. Soms is er sprake van meerdere problemen bij één cliënt. Dit verklaart het verschil ten opzichte van het aantal aanmeldingen.

Aard hulpvraag/problematiek	
Gedragsproblematiek	18
Angstproblematiek	7
Stemmingsproblematiek	16
Concentratieproblematiek	6
Trauma	4
Rouw	2
Echtscheidings/gezinsproblematiek	21
Opvoedproblematiek	8
Schoolproblemen, pesten	2
Autisme	4
Seksueel misbruik of grensoverschrijdend gedrag	3
Eetproblemen	1
Middelengebruik	2
Totaal	**94**

Figuur 2. Aard hulpvraag en problematiek

Overzicht vervolg na inzet POH-jeugd

Figuur 3 biedt een overzicht van het vervolg na de inzet van de POH-jeugd. We zien in dit overzicht een eerste resultaat waar het gaat om beheersing van kosten. In 24 gevallen leidde de inzet niet naar een vorm van maatwerkvoorziening binnen de jeugdwet.

Acties/verwijzingen	
Algemene voorzieningen (AMW, MeerVoormekaar, MEE)	12
BGGZ	10
SGGZ	3
Vaktherapie (PMT, ART)	4
Reguliere begeleiding	3
Specialistische begeleiding (incl 2 x ONS van Entrea, 1 x MST en UHP)	5
Specialistische begeleiding WMO	1
Zelf advies/begeleiding bieden	12
Overbruggingszorg wachtlijst	6
Verbindingsfunctie huisarts- consulent sociaal team	15
Nog niet bepaald	7
Totaal	78

Figuur 3. Overzicht vervolg na inzet POH-Jeugd.

Eerste reacties van huisartsen in oktober 2020

Huisartsenpraktijk Druten-Centrum*: "Fijn dat er veel stappen zijn gemaakt. Je hebt het al goed op orde, top! Benieuwd welke kant het pad verder op gaat! Terugkoppeling vanuit ouders in een casus was positief. Van Dijk ervaart ook de tussenpersoonfunctie van de poh jeugd als prettig (tussen Sociaal Team en huisartsen)"*

Huisartsenpraktijk Druten-Zuid: "*We zijn erg tevreden met je inzet. Het is voor iedereen natuurlijk soms een beetje zoeken naar de juiste weg, de hamvraag blijft; welk kind hoort waar? Hiervoor is een evaluatie gezamenlijk wel prettig dan kunnen we dit bespreken. Maar we zijn tevreden over hoe we je kunnen bereiken, hoe je betrokken bent bij de patiënt en het systeem ondersteunt."*

Huisartsenpraktijk Horssen: "*Ik heb in elk geval de indruk dat vragen nu sneller en gerichter worden opgepakt, wat ook duidelijk effectiever lijkt. Ook houd je ons op de hoogte."*